

Ólomlövedékek betiltása az EU-ban

Németh Balázs, PhD.

Magyar Előtöltő Fegyveres Lövészek Szövetsége

2022. augusztus 26.

Mi az ECHA?

- European Chemicals Agency
- Az EU ügynöksége, mely humánegészségügyi és környezetvédelmi kérdésekben elvégzi a jogszabályelőkészítési feladatokat.
- Vegyi anyagok biztonságos felhasználásával foglalkozik elsősorban.
- Elsődleges feladata a veszélyek azonosítása, kezelésére javaslattétel
- A REACH rendelet folyamatos bővítése, felülvizsgálata

Mi az a REACH rendelet?

- Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
- Az EU rendelete, mely célja a humánegészségügyi kockázatok csökkentése, és a környezetvédelem
- A rendelettel összhangban kell működjön a piac minden szereplője. Ehhez fel kell térképezni, és kezelni kell a vegyi anyagok kezeléséből adódó veszélyeket.
- Ha a veszélyforrás nem kezelhető, a hatóságok korlátozhatják a vegyi anyagok használatát a rendelet felhatalmazása alapján.

Mit jelent az EU rendelet?

- Kötelező érvényű jogszabály, nem direktíva
- Minden tagállam köteles bevezetni
- Nincs implementáció, nincs rugalmasság

Milyen frontokon zajlik jelenleg az ólomlövedékek betiltása?

- 2017 januárjában nyitotta meg az ECHA a dossziét – az ólom megfigyelési listára került
- Az eredeti javaslat 2021-ben:
 - Ólomlövedékek teljes betiltása a sportlövészetben 1-3 éves terminus alatt
 - Ólomlövedékek teljes betiltása a vadászatban 1-3 éves terminus alatt
 - 0,1% feletti ólomtartalmú alapanyagok betiltása
- Fókuszterületek:
 - **1. XVII. melléklet szerinti eljárás: ólom használata sportlövészetre, vadászatra, horgászatra**
 - **2. XIV. melléklet szerinti eljárás: az ólom tiltása (korlátozása) gyártási alapanyagként**

Hol tartunk?

- 1. Az ECHA megnyitja a dossziét 2017-ben
- 2. Az ECHA tanulmányt készít a XVII. Melléklet szerinti folyamat indításához 2020-ban
- 3. Az ECHA megteszi javaslatait 2021. februárjában
- 4. 2021. feb.-szept. társadalmi konzultáció
- 5. Módosítások a konzultáció alapján
- 6. A SEAC és RAC módosító javaslati elkészülnek – 2022. május
- 7. A módosításokkal kiegészített XVII. melléklet szerinti javaslat konzultációja megindul. Vége: 2022. aug. 29.
- 8. Az ECHA megindítja a XIV. melléklet szerinti folyamatot - 2022. május
- 9. Az ECHA a XVII. és XIV. melléklet szerint eljárások végleges javaslatait elkészíti 2023. tavaszán
- 10. Megkezdődik az EU jogalkotási folyamata

Mit tett az OMVK az ügyben?

- Létrehozta az ólommal foglalkozó munkacsoportot 2021-ben
- Kommunikáció a jogalkotóval, hatóságokkal, hazai CIP képvisellel, ECHA-val, társszervezetekkel
- Részvétel a folyamat minden lépésében, különös tekintettel a társadalmi egyeztetésre
- A kérdés tudományos vizsgálata (humánegészségügyi, élelmiszerbiztonsági, környezetvédelmi terület tudományos vizsgálata, magyar és angol nyelvű tanulmány)

A XVII. Melléklet szerinti eljárás – Ólom használata vadászatban, sportlövészetben, horgászatban

- Társadalmi konzultáció: 2021. február – 2021. szeptember
- 2022. május: Socio-Economic Analysis és Risk Assessment Committee befejezi a munkát 2022 májusában
- Az ECHA eredeti terve:
 - Teljes tiltás a sportlövészetben
 - Teljes tiltás a vadászatban

Az ECHA módosított terve:

- 1. Megmenekülnek a monolit lövedékek: 3%-ra emelik a megengedett ólomtartalmat ólommentes lövedékek esetében
- 2. Derogáció bizonyos vadászati módok esetében: foka vadászat és FMJ lövedékek
- 3. Sportlövészet felhasználás megmenekül:
 - Minden olyan lőtéren, mely 5 éves határidővel megfelelő golyófogókat épít
 - Az 1,9-2,6 mm közötti sörétméret sportlövészeti célra továbbra is használható marad.
- 4. A 22LR és családja feltételes derogáció alá kerül: használható marad, de 5 évente felülvizsgálják, ellenőrizve, hogy az ipar talált-e megoldást
- 5. 5 év helyett 18 hónapos kivezetést javasolnak a vadászat tekintetében a sörét lőszerekre.
- 6. 1% ólomtartalom felett minden lőszer dobozán fel kell hívni a felhasználó figyelmét a mérgezés veszélyére.

A XIV. melléklet szerinti eljárás – az ólom mint nyersanyag

- Konzultáció: 2022. február, 2022. május
- Terv:
 - Az ólom, mint alapanyag teljes betiltása
 - Életbelépés: 18-24 hónap
 - „Napnyugta”: 18 hónappal az éltbelépés után
- Beadványaink:
 - Biztonság- és védelempolitikai kérdések
 - Monolit lövedékek inkompatibilis fegyverek kérdése
 - A betiltás hatása a közétkeztetésre (vadhús mennyiségének csökkenése, vadkár növekedése. Független tanulmány szerint 30% hagyja majd abba a vadászatot.)

A SEAC és RAC bizottságok további javaslatai

- A bezárt lőterek rekultiválási szabályainak kidolgozása
- **Csappantyúelegyek felkerülnek a megfigyelési listára**
- Lőtereken ki kell tenni az ólom veszélyeivel kapcsolatos felhívásokat
- Javasolja az ólomtartalmú lőszer beszolgáltatására szolgáló rendszer kiépítését

Helyzetünk a SEAC és RAC módosítások után

- A sportlövészet megmenekülni látszik a XVII. Melléklet szerinti eljárásban
- Vadászat tekintetében nem javult a helyzet:
 - Monolit lövedékekkel inkompatibilis fegyverek nem esnek derogáció alá (sörétes lőfegyverek, muzeális fegyverek, vintage lőfegyverek)
- A XIV. melléklet szerinti eljárás minden felhasználási módot veszélyeztet továbbra is
- Egyre szorosabb az együttműködés a társszervezetekkel. (Pl. FACE sikeres eljárása) A XVII. melléklet szerinti eljárást újra kell kezdeni.

Mi következik most?

- A XVII. melléklet szerinti módosítás előkészülete befejeződött, a XIV. szerinti még zajlik.
- Az Európai Bizottság benyújtja a módosítási javaslatot a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek.
- A Tanács és a Parlament első, vagy második olvasatra elfogadja a javaslatot.
- Ha ők egyet nem értenek, úgy érdekegyeztető tanács kezdi meg a munkáját.
- Megegyezés esetén a rendelet kötelező érvényű minden tagállamban a kihirdetés napjától.
- A Bizottság ellenőrzi, hogy a tagállamok betartják-e a rendeletet.

Köszönöm a figyelmet!
Kérdések?